

วารสารเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน 2562

การประดิษฐ์โคมศรีล้านนาด้วยเทคนิคการร้อยลูกปัด Inventing Srilanna Lamp by Beads Embroidery Technique

ศักรินทร์ หงส์รัตนารกิจ^{1*} พชรพงษ์ โพธิ์น้อย¹ และ ชัชฎา จุ่มก้า¹

Sakarin Hongrattanavorakit^{1*}, Patcharapong Ponoy¹ and Chatchada Jumka¹

บทคัดย่อ

การศึกษาการประดิษฐ์โคมศรีล้านนาด้วยเทคนิคการร้อยลูกปัด มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการประดิษฐ์ และความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อการกระบวนการประดิษฐ์ โดยศึกษา และรวบรวมข้อมูลทางด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์ และวัฒนธรรม มาออกแบบโครงสร้างโคม เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านผลิตภัณฑ์ และกลุ่มเป้าหมาย โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการสำรวจระดับความพึงพอใจต่อโคมศรีล้านนา จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้พบว่าผู้เชี่ยวชาญด้านผลิตภัณฑ์ และกลุ่มเป้าหมายมีค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจด้านผลิตภัณฑ์คือ 4.40 (มาก) ด้านการใช้ประโยชน์คือ 4.43 (มากที่สุด) ด้านความเหมาะสมของราคาคือ 3.63 (มาก) และด้านช่องทางการจำหน่ายคือ 3.84 (มาก)

คำสำคัญ : โคมศรีล้านนา, เทคนิคการร้อยลูกปัด

ABSTRACT

The study of Inventing Srilanna lam by Beads embroidery technique, were studied the inventing process and satisfactions of product specialist and target group. Collected data of product design and Thai culture used to lamp pattern layout design, there presented to product specialist and target group. The questionnaires methods were used to surveyed satisfaction levels of Srilanna lam. Results indicate that at the average of product specialist and target group has the satisfaction levels of product at 4.40 (most), utilization at 4.43 (maximum), price at 3.63 (most) and place at 3.84 (most).

Keywords : Srilanna lamp, Beads embroidery technique

¹ สาขาวิชาการบริหารธุรกิจคหกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

¹ Home Economics Business Administration, Faculty of Home Economics Technology, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon

*ผู้ประสานงานนิพนธ์ E-mail : sakkarin.ho@rmutp.ac.th

1. บทนำ

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีความเจริญรุ่งเรืองทางด้านศิลปวัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามมาตั้งแต่สมัยโบราณเป็นมรดกสืบทอดกันจนกระทั่งถึงปัจจุบันนี้ ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามในแต่ละภาคมีความสวยงามแตกต่างกันไปตามอารยธรรมและประเพณีนิยมของคนในท้องถิ่น เช่นเดียวกับท้องถิ่นล้านนาของภาคเหนือในประเทศไทยที่มีความเจริญรุ่งเรืองด้านศิลปวัฒนธรรมอันดีงามอย่างมากมาย เป็นมรดกตกทอดกันมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และดินแดนล้านนาถือเป็นดินแดนที่มีความงามด้านศิลปวัฒนธรรมที่หลากหลาย ตั้งแต่บริเวณพื้นที่จังหวัดทางภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย ซึ่งประชากรภาคเหนือเรียกตนเองว่า “ชาวล้านนา” ได้มีการสืบสานภูมิปัญญาต่างๆ เช่น เครื่องจักสาน เครื่องแต่งกาย โคม ฯลฯ โดยเฉพาะการทำโคมซึ่งมีความเชื่อว่า เพื่อถวายเป็นพุทธบูชาแด่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า “โคม” สำหรับภาคเหนือจะเรียกว่า “โคม” ภาษาบาลีเดิมโคมมีความหมายสองอย่างคือเป็นเครื่องสักการะและเป็นเครื่องส่องสว่างทำให้ชีวิตร่มเย็นเป็นสุขตามพงศาวดารโยนกและหนังสือจามเทวีวงศ์ โคมศรีล้านนามีความสวยงามและมีการสืบทอดภูมิปัญญาจนเป็นสัญลักษณ์ที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิต และสร้างชื่อเสียงจนกลายเป็นเอกลักษณ์คือ โคมแปดหรือในปัจจุบันเรียกว่า “โคมศรีล้านนา” โครงสร้างของโคมศรีล้านนาโดยทั่วไปประกอบด้วยโครงไม้ไผ่และบุด้วยกระดาษสาที่มีสีสันค่อนข้างสดใส เช่น สีส้ม สีแดง สีทอง สีเหลือง สีเขียว ฯลฯ โดยตัดเป็นรูปดอกไม้ใหญ่เล็ก ตัดเป็นชั้นๆ ประกอบเป็นโคมและชั้นตอนสุดท้ายคือการใส่ทางเพื่อความสวยงาม ใช้กระดาษย่นตัดเป็นชายยาวนำมาติดกับโคมเพื่อความพลิ้วไหวอ่อนหวานงดงาม การสืบทอดองค์ความรู้ด้านการทำโคมเป็นการสร้างชื่อเสียงให้กับชุมชนเป็นวิถีแห่งการอนุรักษ์สืบสานศิลปหัตถกรรมไทยให้สืบทอดต่อไป เป็นภูมิปัญญาที่สะท้อนวัฒนธรรมของชาวล้านนา ซึ่งการสร้างสรรคผลงานศิลปะที่สอดใส่จิตวิญญาณแห่งความรักและบูชาลงไปในงาน เพื่อตอบสนองความศรัทธาอันสูงสุดของชาวพุทธ โดยเฉพาะความเชื่อในการใช้วัตถุที่มีคุณค่าเป็นเครื่องบูชา สักการะในงานบุญ งานกุศลต่างๆ ตามประเพณีล้านนา (สุริยพันธุ์และคณะ, 2553)

ปัจจุบันนี้โลกเราได้มีการพัฒนาทำให้ความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีก้าวไปไกลด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม ผู้คนรวมถึงความเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิตวัฒนธรรมที่เข้าสู่ชุมชนมากขึ้น ทำให้วิถีการดำรงชีวิตเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงไปทั้งทางด้านสังคม ด้านวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เป็นการอนุรักษ์ศิลปะโคมศรีล้านนาให้สืบทอดต่อไป โดยใช้วัสดุอุปกรณ์ที่มีความคงทนถาวรและเก็บรักษาไว้ได้นาน แทนกระดาษสาหรือผ้าที่เคยใช้ในการทำโคมศรีล้านนา

ลูกปัดเป็นสิ่งประดิษฐ์อย่างหนึ่งที่มนุษย์ทำขึ้นมาเนื่องจากมีความเชื่อตามคตินิยมและรสนิยมเรื่องความงาม และมีการพัฒนารูปแบบให้หลากหลาย และเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยรวมทั้งลักษณะการใช้งานด้วย นำมาห้อยคอหรือนำมาใช้เป็นสร้อยข้อมือ ข้อเท้า ห้อยกับตัว หรือนำมาห้อยทำตุ้มหูนำมาร้อยคอตแคว คอตหัวหรือทำเป็นพวงกุญแจ ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้ศึกษาจึงเล็งเห็นถึงความสำคัญและความแปลกใหม่ของการเพิ่มมูลค่าของการประดิษฐ์โคมศรีล้านนาด้วยเทคนิคการร้อยลูกปัดเพื่อทดแทนกระดาษสาและผ้าที่มีอยู่ในปัจจุบัน เพื่อให้เกิดความน่าสนใจมากยิ่งขึ้นและสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยการประดิษฐ์โคมศรีล้านนาด้วยเทคนิคการร้อยลูกปัดให้สามารถเก็บได้และยังเป็นการอนุรักษ์ศิลปประดิษฐ์แบบล้านนาให้เป็นมรดกสืบทอดต่อไป

วัตถุประสงค์

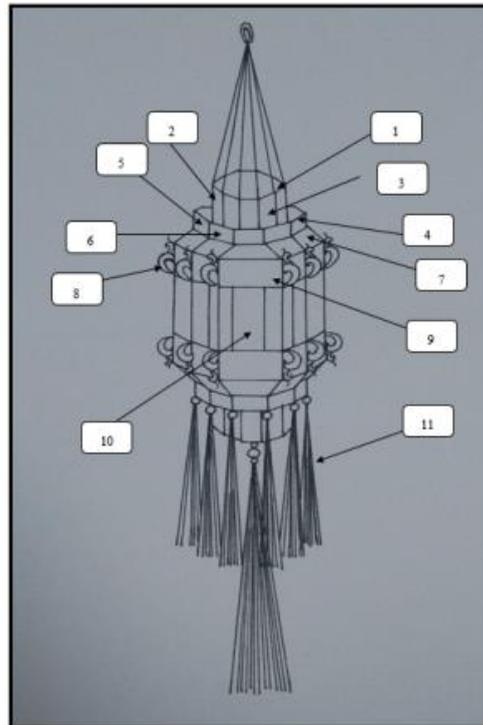
1. เพื่อศึกษากระบวนการประดิษฐ์โคมศรีล้านนาด้วยเทคนิคการร้อยลูกปัด
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อการประดิษฐ์โคมศรีล้านนาด้วยเทคนิคการร้อยลูกปัด

2. ระเบียบวิธีวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

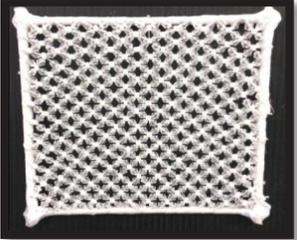
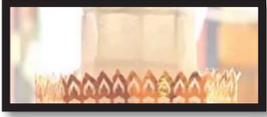
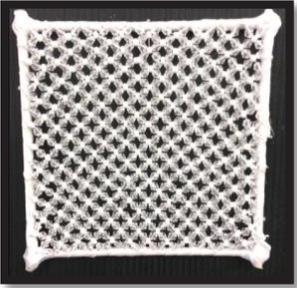
ออกแบบการประดิษฐ์โคมศรีล้านนาด้วยเทคนิคการร้อยลูกปัด ซึ่งหลังจากการได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประดิษฐ์โคมศรีล้านนาด้วยเทคนิคการร้อยลูกปัด ผู้ศึกษาได้ทำการออกแบบ (SKETCH DESIGN) โคมศรีล้านนาด้วยเทคนิคการร้อยลูกปัด ออกแบบลวดลายการร้อยลูกปัดและการร้อยตาข่ายเช่นเดียวกับดอกไม้สด กำหนดโทนสีเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์และเหมาะสมกับชิ้นงานที่ประดิษฐ์เป็นการสืบสานอนุรักษ์การประดิษฐ์โคมศรีล้านนาด้วยเทคนิคการร้อยลูกปัด ให้สืบทอดประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงามของชาวล้านนาวานานาสืบไป

แบบโคมศรีล้านนาด้วยเทคนิคการร้อยลูกปัด (SKETCH DESIGN)

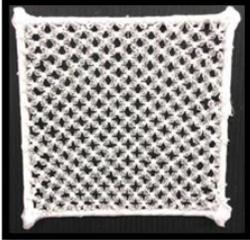
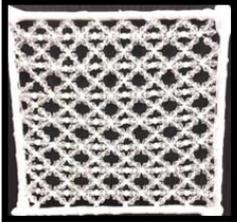
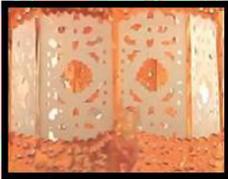

ภาพที่ 1 แสดงส่วนประกอบของโคมศรีล้านนาด้วยเทคนิคการร้อยลูกปัด

ตารางที่ 1 แสดงส่วนประกอบของแบบ (SKETCH DESIGN) โคมศรีล้านนาด้วยเทคนิคการร้อยลูกปัด

หมายเลข	ตำแหน่ง	ต้นแบบ	ตัวอย่างการร้อยลูกปัด
1	ลายดอก ชั้นที่ 1 ส่วนบนและส่วนล่าง		
2	พื้นชั้นที่ 1 ส่วนบนและส่วนล่าง		
3	ชั้นที่ 1 ส่วนบนและส่วนล่าง		
4	ลายดอก ชั้นที่ 2 ส่วนบนและส่วนล่าง		
5	พื้นชั้นที่ 2 ส่วนบนและส่วนล่าง		
6	ชั้นที่ 2 ส่วนบนและส่วนล่าง		

ตารางที่ 1 (ต่อ)

หมายเลข	ตำแหน่ง	ต้นแบบ	ตัวอย่างการร้อยลูกปัด
7	ปีกกาเหลี่ยม ส่วนบนและ ส่วนล่าง		
8	ส่วนประดับ ตกแต่งโคมศรี ล้านนา		
9	หน้าบันส่วนบน และส่วนล่าง		
10	ลายดอกตัวโคม ชั้นที่ 2		
11	ส่วนประดับ ตกแต่งของชาย โคมด้านล่าง(หู)		

กำหนดผู้เชี่ยวชาญ สร้างแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล

การศึกษาเรื่อง การประดิษฐ์โคมศรีล้านนาด้วยเทคนิคการร้อยลูกปัด ผู้ศึกษาได้กำหนดกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านงานประณีตศิลป์ เพื่อขอรับความคิดเห็นตามแบบสอบถาม โดยมีปราชญ์ชาวบ้านที่เป็นภูมิปัญญาของท้องถิ่นที่มีความเชี่ยวชาญและผู้เชี่ยวชาญที่มีความชำนาญจากสถาบันการศึกษาต่างๆ จำนวน 7 คน

1.1 ผู้เชี่ยวชาญ 7 คนมีความเห็นว่าการประดิษฐ์โคมศรีล้านนาด้วยเทคนิคการร้อยลูกปัดมีความน่าสนใจ โดยให้เหตุผลว่ามีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ทดแทนการใช้วัสดุเดิม และการนำลูกปัดมาใช้ประดิษฐ์มีความทนทานคุ้มค่ากับเวลาที่ใช้ประดิษฐ์เป็นการอนุรักษ์การประดิษฐ์โคมศรีล้านนา และลูกปัดโทนสีเอกรงค์เหมาะกับการนำมาประดิษฐ์โคมศรีล้านนาที่ใช้ในการประดับตกแต่งอาคาร สถานที่ ทำให้ชิ้นงานดูมีมิติและสวยงามมากยิ่งขึ้น

1.2 สรุปได้ว่าผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเป็นส่วนของหมายเลข 1 ตำแหน่งลายดอก ชั้นที่ 1 ส่วนบนและส่วนล่าง มีความเหมาะสมและมีข้อเสนอแนะว่าควรเพิ่มลวดลายชั้นบนจะทำให้งานดูมีรายละเอียดมากขึ้น หมายเลข 2 ตำแหน่ง พื้นชั้นที่ 1 ส่วนบนและส่วนล่าง มีความเหมาะสม หมายเลข 3 ตำแหน่ง ชั้นที่ 1 ส่วนบนและส่วนล่าง มีความเหมาะสมและมีข้อเสนอแนะว่าควรเพิ่มสีดอกตรงกลางให้เด่นชัดขึ้น หมายเลข 4 ตำแหน่ง ลายดอก ชั้นที่ 2 ส่วนบนและส่วนล่าง มีความเหมาะสมและมีข้อเสนอแนะว่าให้เพิ่มสีด้านบน เพื่อความเด่นชัดและควรร้อยลูกปัดเป็น 2 ชั้น เนื่องจากตัวอย่างลายการร้อยเกิดช่องว่างมากเกินไป หมายเลข 5 ตำแหน่ง พื้นชั้นที่ 2 ส่วนบนและส่วนล่าง มีความเหมาะสม หมายเลข 6 ตำแหน่ง ชั้นที่ 2 ส่วนบนและส่วนล่าง มีความเหมาะสมและมีข้อเสนอแนะว่าควรเพิ่มสีดอกตรงกลางให้เด่นชัด หมายเลข 7 ตำแหน่ง ปีกกาเหลี่ยมส่วนบนและส่วนล่าง มีความเหมาะสม หมายเลข 8 ตำแหน่ง ส่วนประดับตกแต่งโคมศรีล้านนา มีความเหมาะสม หมายเลข 9 ตำแหน่ง หน้บ้านส่วนบนและส่วนล่าง มีความเหมาะสม หมายเลข 10 ตำแหน่ง ลายดอกตัวโคม ชั้นที่ 2 มีความเหมาะสม หมายเลข 11 ตำแหน่ง ส่วนประดับตกแต่งของชายโคมด้านล่าง (พู่) มีความเหมาะสม

ภาพที่ 2 โคมศรีล้านนาด้วยเทคนิคการร้อยลูกปัด

3. ผลการวิจัย

3.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 50 คน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 62 เพศชายคิดเป็นร้อยละ 38 ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงวัย 30 - 39 ปี คิดเป็นร้อยละ 42 รองลงมาเป็นช่วงอายุ 40 - 49 ปี คิดเป็นร้อยละ 40 ช่วงอายุ 20 - 29 ปี และช่วงอายุ 50 - 59 ปี คิดเป็นร้อยละ 8 และช่วงอายุ 60 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 2 วุฒิการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 66 รองลงมาเป็นวุฒิระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 22 และวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 12 อาชีพส่วนใหญ่ประกอบอาชีพข้าราชการ คิดเป็นร้อยละ 32 รองลงมาเป็นพนักงานบริษัทเอกชน คิดเป็นร้อยละ 28 ประกอบธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 26 นักเรียน/นักศึกษา และแม่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 6 และประกอบอาชีพอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 2 รายได้ส่วนใหญ่มีรายได้/เดือน 20,001 - 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 44 รายได้ 30,001 - 40,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 42 รายได้ 10,000 - 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 8 และรายได้มากกว่า 40,000 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 6

3.2 คำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อการประดิษฐ์โคมศรีล้านนาด้วยเทคนิคการร้อยลูกปัด จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านประโยชน์ ด้านราคา ด้านช่องทางการจำหน่าย และด้านอื่นๆ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและระดับความพึงพอใจที่มีต่อการประดิษฐ์โคมศรีล้านนาด้วยเทคนิคการร้อยลูกปัด ด้านผลิตภัณฑ์

ข้อมูลด้านผลิตภัณฑ์	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ระดับความพึงพอใจ
วัสดุที่นำมาใช้มีความเหมาะสม	4.40	มากที่สุด
วัสดุมีความน่าสนใจ	4.30	มากที่สุด
ผลิตภัณฑ์มีขนาดและสัดส่วนที่เหมาะสม	4.32	มากที่สุด
ผลิตภัณฑ์รูปแบบน่าสนใจ	4.40	มากที่สุด
ผลิตภัณฑ์สื่อถึงความเป็นวัฒนธรรมล้านนาได้อย่างชัดเจน	4.56	มากที่สุด
ผลิตภัณฑ์มีความประณีตสวยงาม	4.46	มากที่สุด
ผลิตภัณฑ์มีสีสันสวยงาม	4.36	มากที่สุด
รวม	4.40	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการประดิษฐ์โคมศรีล้านนาด้วยเทคนิคการร้อยลูกปัดด้านผลิตภัณฑ์ โดยรวมพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ผลิตภัณฑ์สื่อถึงความเป็นวัฒนธรรมล้านนาได้อย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 ผลิตภัณฑ์มีความประณีตสวยงาม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 วัสดุที่นำมาใช้มีความเหมาะสม และผลิตภัณฑ์รูปแบบน่าสนใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยอันดับสุดท้าย คือ วัสดุมีความน่าสนใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและระดับความพึงพอใจที่มีต่อการประดิษฐ์โคมศรีล้านนาด้วยเทคนิคการร้อยลูกปัด ด้านประโยชน์

ข้อมูลด้านประโยชน์	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ระดับความพึงพอใจ
ผลิตภัณฑ์มีความคงทน แข็งแรง	4.40	มากที่สุด
ผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมที่จะนำไปประดับตกแต่งอาคารสถานที่	4.60	มากที่สุด
แสงสว่างของโคมศรีล้านนาเหมาะสม	4.30	มากที่สุด
รวม	4.43	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการประดิษฐ์โคมศรีล้านนาด้วยเทคนิคการร้อยลูกปัด ด้านประโยชน์ โดยรวมพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมที่จะนำไปประดับตกแต่งอาคารสถานที่ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 ผลิตภัณฑ์มีความคงทนแข็งแรง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 และแสงสว่างของโคมศรีล้านนาเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและระดับความพึงพอใจที่มีต่อการประดิษฐ์โคมศรีล้านนาด้วยเทคนิคการร้อยลูกปัด ด้านราคา

ข้อมูลด้านราคา	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ระดับความพึงพอใจ
ราคา 20,000 บาท	4.28	มากที่สุด
ราคา 25,000 บาท	3.66	มาก
ราคา 30,000 บาท	2.96	ปานกลาง
รวม	3.63	มาก

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการประดิษฐ์โคมศรีล้านนาด้วยเทคนิคการร้อยลูกปัดด้านราคา โดยรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าราคา 20,000 บาท อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 ราคา 25,000 บาท อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66 และข้อที่ค่าเฉลี่ยที่อันดับน้อยสุด คือ ราคา 30,000 บาท อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.96

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและระดับความพึงพอใจที่มีต่อการประดิษฐ์โคมศรีล้านนาด้วยเทคนิคการร้อยลูกปัด ด้านช่องทางการจำหน่าย

ข้อมูลด้านช่องทางการจำหน่าย	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ระดับความพึงพอใจ
ขายทางออนไลน์	3.52	มาก
ขายที่ห้างสรรพสินค้า	4.16	มาก
ขายที่สวนจตุจักร	3.38	ปานกลาง
ขายที่ร้านขายของที่ระลึกสินค้า OTOP ในท้องถิ่น	3.02	ปานกลาง
รวม	3.84	มาก

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการประดิษฐ์โคมศรีล้านนาด้วยเทคนิคการร้อยลูกปัดด้านช่องทางการจำหน่าย โดยรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าชายที่ห้างสรรพสินค้า อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 ชายทางออนไลน์ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.52 ชายที่สวนจตุจักร อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.38 และข้อที่ค่าเฉลี่ยที่อันดับน้อยสุด คือ ชายที่ร้านขายของที่ระลึกสินค้า OTOP ในท้องถิ่นอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.02

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและระดับความพึงพอใจที่มีต่อการประดิษฐ์โคมศรีล้านนาด้วยเทคนิคการร้อยลูกปัด ด้านอื่นๆ

ข้อมูลด้านอื่นๆ	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ระดับความพึงพอใจ
ใช้เป็นของฝากของที่ระลึก	4.00	มาก
สามารถสร้างรายได้ให้กับท้องถิ่น	4.26	มากที่สุด
รวม	4.13	มาก

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการประดิษฐ์โคมศรีล้านนาด้วยเทคนิคการร้อยลูกปัดด้านอื่นๆ โดยรวม พบว่าอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สามารถสร้างรายได้ให้กับท้องถิ่น อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 และข้อที่ค่าเฉลี่ยที่อันดับน้อยสุด คือ ใช้เป็นของฝากของที่ระลึกอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00

4. สรุปผลและอภิปรายผล

4.1 เพื่อศึกษากระบวนการประดิษฐ์โคมศรีล้านนาด้วยเทคนิคการร้อยลูกปัด ผู้ศึกษาได้ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประดิษฐ์โคมศรีล้านนาด้วยเทคนิคการร้อยลูกปัด และออกแบบภาพโครงร่างความคิดโคมศรีล้านนาจำนวน 1 รูปแบบ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 คน พิจารณาขึ้นส่วนองค์ประกอบโคมศรีล้านนาด้วยเทคนิคการร้อยลูกปัดแทนกระดาษของเดิม จำนวน 11 ชิ้นส่วน พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าการประดิษฐ์โคมศรีล้านนาด้วยเทคนิคการร้อยลูกปัดมีความน่าสนใจ โดยให้เหตุผลว่ามีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ทดแทนการใช้วัสดุเดิม และการนำลูกปัดมาใช้ประดิษฐ์มีความทนทานคุ้มค่ากับเวลาที่ใช้ประดิษฐ์ และเป็นการอนุรักษ์การประดิษฐ์โคมศรีล้านนา และผู้เชี่ยวชาญเลือกโทนสีในการประดิษฐ์โคมศรีล้านนาด้วยเทคนิคการร้อยลูกปัดเป็นโทนสีเอกรงค์ โดยให้เหตุผลว่า โคมศรีล้านนาใช้ในการประดับตกแต่งอาคาร สถานที่ โทนสีเอกรงค์จะเป็นโทนสีเดียวกันด้วยการไล่เฉดสีอ่อน-แก่ ทำให้ชิ้นงานดูมีมิติและสวยงามมากยิ่งขึ้นเหมาะสมกับการใช้ประดับตกแต่งอาคาร สถานที่

4.2 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อการประดิษฐ์โคมศรีล้านนาด้วยเทคนิคการร้อยลูกปัด

1. ด้านผลิตภัณฑ์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่พึงพอใจผลิตภัณฑ์ถึงความ เป็นวัฒนธรรมล้านนาได้อย่างชัดเจน อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 ทั้งนี้เนื่องจากโคมศรีล้านนามีเอกลักษณ์เฉพาะ ผู้ศึกษาได้ประดิษฐ์โคมศรีล้านนาด้วยเทคนิคการร้อยลูกปัด โดยยังคงรักษาเอกลักษณ์ของความเป็นล้านนาของโคมเอาไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ สุริยพันธุ์และคณะ (2553) ที่ได้กล่าวถึง การสืบทอดองค์ความรู้ด้านการทำโคมเป็นการสร้างชื่อเสียงให้กับชุมชนเป็น

วิธีแห่งการอนุรักษ์สืบสานศิลปหัตถกรรมไทยให้สืบทอดต่อไป เป็นภูมิปัญญาที่สะท้อนวัฒนธรรมของชาวล้านนา

2. ด้านประโยชน์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่พึงพอใจในผลิตภัณฑ์ที่มีความเหมาะสมที่จะนำไปประดับตกแต่งอาคารสถานที่ อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 ทั้งนี้เนื่องจากมาจากโคมศรีล้านนาด้วยเทคนิคการร้อยลูกปัดบ่งบอกถึงความเป็นวัฒนธรรมของท้องถิ่นล้านนาที่นำมาใช้ในการประดับตกแต่งอาคารสถานที่ซึ่งสอดคล้องกับ วิบูลย์ (2527) ที่กล่าวว่า โคมเป็นเครื่องตามไฟที่มีบังลมโปร่งแสง อาจทำเป็นรูปสี่เหลี่ยม รูปแปดเหลี่ยม รูปกลม หรือทรงอื่นๆ ที่หัวหรือแขวน ตามที่ต่างๆ ทั้งเพื่อให้แสงสว่างโดยตรง และให้เป็นเครื่องบูชาสิ่งที่เคารพนับถือ เช่น แขนงบูชาพระพุทธรูป แขนงไวในศาสนสถาน และสถานที่สำคัญในงานพิธีต่างๆ นอกจากนั้น อานนท์ (2555) ได้กล่าวว่าโคมเมื่อถูกจุดแล้วก็จะนำไปแขวนหรือตั้งไว้หน้าบ้าน หรือตามชายคาของเรือนให้เป็นที่สวยงาม ส่องแสงสว่าง และเพื่อเป็นการบูชาเทพยดาอารักษ์ผู้รักษาหอเรือนอีกด้วย

3. ด้านราคา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่พึงพอใจในราคาจำหน่าย 20,000 บาท อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.28 ทั้งนี้เนื่องจากชิ้นงานเป็นงานฝีมือและต้องใช้ความสามารถและความพยายามอย่างประณีตบรรจง ประดิษฐ์ชิ้นงานด้วยวัสดุประเภทลูกปัดที่หลากหลายขนาดและหลายหลากสีมาถักร้อยเรียงสร้างลวดลายและสีสันให้สวยงามดังตามและต้องใช้เวลามากในการประดิษฐ์ชิ้นงาน ทำให้ผลงานแต่ละชิ้นที่สำเร็จแล้วจะราคาที่สูงขึ้น

4. ด้านช่องทางการจำหน่าย ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่พึงพอใจในการประดิษฐ์โคมศรีล้านนาด้วยเทคนิคการร้อยลูกปัด อยู่ในระดับมาก ที่ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 ทั้งนี้เนื่องจากในข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อาชีพข้าราชการ สามารถพบเห็นผลิตภัณฑ์ประเภทโคมไฟที่มีมูลค่า อยู่ในห้างสรรพสินค้าในหมวดของตกแต่งบ้าน

5. ด้านอื่นๆ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่พึงพอใจผลิตภัณฑ์สามารถสร้างรายได้ให้กับท้องถิ่น ที่ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 ทั้งนี้เนื่องจากผลิตภัณฑ์โคมศรีล้านนาด้วยเทคนิคการร้อยลูกปัด เป็นงานที่ใช้ฝีมือและความประณีตบรรจง หากมีการผลิตจำหน่ายโดยบุคคลในท้องถิ่นก็จะเป็นการสร้างรายได้ให้กับคนในท้องถิ่น

5. กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาเรื่องการประดิษฐ์โคมศรีล้านนาด้วยเทคนิคการร้อยลูกปัด ได้รับทุนอุดหนุนงบประมาณจากโครงการส่งเสริมสิ่งประดิษฐ์และนวัตกรรมเพื่อคนรุ่นใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2560 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ขอบพระคุณท่านผู้เชี่ยวชาญทั้ง 7 ท่าน ที่เสียสละเวลาอันมีค่าให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะในการประดิษฐ์โคมศรีล้านนาด้วยเทคนิคการร้อยลูกปัด

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์สาขาวิชาการบริหารธุรกิจคหกรรมศาสตร์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และให้คำปรึกษา ตลอดจนข้อคิดต่างๆ อันก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าและเป็นแนวทางในการศึกษาจนสำเร็จ

6. เอกสารอ้างอิง

วิบูลย์ ลีสุวรรณ. (2527). ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน. กรุงเทพฯ : พิมพ์ลักษณ์.

สุริยพันธุ์ ยอดดี จตุรงค์ เล่าหเพ็ญแสง และอุดมศักดิ์ สาริบุตร. (2553). การศึกษาลิติดภัณฑ์
หัตถกรรมโคมศรีล้านนา จังหวัดลำปาง. วารสารศิลปกรรมบูรพา, 13, 89-96.

อานนท์ พรหมศิริ. (2555). การศึกษาโคมผ้าล้านนาสู่การออกแบบศูนย์นาฏกรรมแสงเงาร่วม
สมัย. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาออกแบบตกแต่งภายใน, มหาวิทยาลัย
ศิลปากร.